

EUROPEJSKIE
DZIEDZICTWO
TECHNICZNE

redo

Realizacja założeń polityki otwartości na Politechnice Krakowskiej.

Dorota Buzdygan

Dorota Lipińska

Maria Pierukowicz

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

Fundusze
Europejskie
Polska Cyfrowa

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Wdrażanie otwartego dostępu w instytucji naukowej
powinno uwzględniać aspekty
prawne, organizacyjne, techniczne i komunikacyjne*.

*Otwarty dostęp w instytucjach naukowych, pod redakcją Jakuba Szprota, Wydawnictwa ICM, Warszawa 2015, s. 29
<http://pon.edu.pl/index.php/nasze-publicacje?pubid=17>

Zakres prezentacji

- dokumenty prawne Politechniki Krakowskiej wspierające OA
- infrastruktura – Repozytorium Politechniki Krakowskiej
- czasopisma uczelniane
- edukacja OA
- polityka otwartości na Politechnice Krakowskiej

Wspieranie otwartego dostępu na PK

- utworzenie i zarządzanie Repozytorium Politechniki Krakowskiej (RPK)
- udostępnianie rozpraw doktorskich w RPK

Wdrożone komponenty otwartości w Repozytorium Politechniki Krakowskiej

- format **Dublin Core** do opisu metadanych
- otwarty protokół **OAI PMH** do wymiany metadanych
- otwarte licencje **Creative Commons** do udostępniania treści

Informacje o RPK

Dla Autorów

Przeglądaj

Szukaj

Pomoc

Moje konto

Ostatnio opublikowane zasoby

W ciągu ostatnich 10 dni opublikowano 148 zasobów.

Zmień liczbę dni:

Repozytorium PK (24)

Bibliografia Publikacji Pracowników PK (110)

Inne bazy bibliograficzne (14)

Baza Przedmiotów (0)

1 2 następne

Żórawski, Wojciech; Kowalski, Szymon; Mądry, Janusz; Sienicki, Jarosław; Góral, Anna; Makrenek, Medard

Additive manufacturing of titanium with application of cold spray process

typ: artykuł

Technical Transactions. Iss. 10

typ: numer czasopisma

Data wydania: 2018

Stąporek, Marta; Radzicka, Joanna

Otwarty dostęp do publikacji i badań naukowych

typ: prezentacja

Stan bazy Repozytorium PK na dzień 6.11.2018
9851 zasobów

zasoby dostępne dla wszystkich - **8167**

co stanowi prawie **83 %**

Udostępnianie rozpraw doktorskich w RPK

Na podstawie zarządzenia Rektora PK w sprawie zasad gromadzenia, opracowania i udostępniania rozpraw doktorskich broniących na Politechnice Krakowskiej **od roku 2006 doktoraty** gromadzone są w **Repozytorium PK**.

Autorzy przed obroną mają obowiązek dostarczyć do Biblioteki PK:

1. Rozprawę doktorską w wersji drukowanej i elektronicznej;
2. Wypełniony formularz opisu rozprawy doktorskiej;
3. Wypełnioną i podpisaną licencję niewyłączną na korzystanie z utworu.

Prawdopodobne zmiany po 30 kwietnia 2019 – Ustawa 2.0

Rozpowszechnianie informacji o OA - strona www BPK

Otwarty dostęp (Open Access)

aktualizacja 06/06/2018

Nauka

Źródła informacji dla nauki >

Publikowanie - wybrane aspekty >

Otwarty dostęp (Open Access) >

» Podstawy prawne

» Open Access w Polsce

» Otwarte zasoby edukacyjne

» Open Access na świecie

» Instytucjonalna Polityka Otwartego Dostępu

» Tydzień Otwartego Dostępu 2018

» Tydzień Otwartego Dostępu 2017

Ocena dorobku publikacyjnego >

Naukowiec w sieci >

Własność intelektualna >

Start / Nauka / Otwarty dostęp (Open Access)

Open Access - idea otwartego dostępu przez Internet do publikacji naukowych

"Jedną z najzaszczytniejszych powinności uczelni jest rozwijanie wiedzy i szerzenie jej nie tylko pośród tych, którzy mogą codziennie przychodzić na wykłady - ale znacznie dalej i szerzej."

[D. Coit Gilman, rektor Uniwersytetu Johns Hopkins University, 1878]

Oznacza bezpłatny i wolny dostęp do cyfrowych publikacji naukowych, tj. artykułów z czasopism, materiałów pokonferencyjnych, prac dyplomowych oraz raportów z badań.

Podstawą prawną modelu Open Access są otwarte (wolne) licencje. Niezbędnym warunkiem otwarcia dostępu do publikacji jest zgoda posiadacza praw autorskich do utworu lub przejście utworu do domeny publicznej. Dzięki wykorzystaniu otwartych licencji twórca może szczegółowo określić możliwe formy wykorzystania publikacji.

Autorzy mają możliwość udostępniania swoich artykułów w formie e-printów w cyfrowych archiwach, które mogą mieć postać tekstów recenzowanych (postprinty) lub nierecenzowanych wersji przed wydrukiem (preprinty), mają także możliwość publikowania tekstów w czasopismach działających na zasadach Open Access lub zamieszczania artykułów na własnej bądź instytucjonalnej stronie internetowej.

Open Access daje szansę tworzenia otwartych repozytoriów i czasopism umożliwiających upowszechnienie wyników badań naukowych na szeroką skalę, zapewnia dostęp do wyników badań naukowych, a pracownicy naukowci publikujący swoje prace zyskują większą rozpoznawalność i cytowalność oraz pełniejszy dostęp do materiałów naukowych - a to oznacza POSTĘP.

Szersza informacja o ruchu Open Access jest dostępna m.in. w polskich serwisach: EBIB, Otwarta Nauka, Wikipedia oraz na międzynarodowych stronach WWW.

Być naukowcem widocznym w sieci. Wprowadzenie do Open Access (K. Grodecka Centrum e-Learningu AGH) - prezentacja

Rozpowszechnianie informacji o OA

Tydzień Otwartego Dostępu na PK

The screenshot shows the website of the Biblioteka Politechniki Krakowskiej (BPK). The page features a navigation bar with the BPK logo, the name of the library, and the date 'niedziela 28.10.2018'. Below the navigation bar is a search bar and a 'Zaloguj się' button. The main content area is divided into several sections:

- Aktualności** (News):
  - Tydzień Otwartego Dostępu 2018** (2018-10-22): Zapraszamy do udziału w wydarzeniach Tygodnia Otwartego Dostępu 2018, który przebiega pod hasłem: Budowanie rzetelnych podstaw otwartej nauki. > czytaj więcej
  - Prace doktorskie przed obroną wyłożone w Czytelni Gł.** (2018-10-24): Rozprawy doktorskie przed obroną aktualnie wyłożone do wglądu w Czytelni Gł. > czytaj więcej
  - MDPI - warunki publikowania** (2018-10-18): Politechnika Krakowska przystąpiła do programu Institutional Open Access Program (IOAP) wydawnictwa MDPI (Multidisciplinary Digital Publishing Institute). Wszyscy autorzy afiliowani do PK mogą korzystać z 10% zniżki za opublikowanie artykułu w czasopiśmie tego wydawcy. > czytaj więcej
  - Identyfikator ORCID - wizytówka naukowca** (2018-07-20)
- Agendy i godziny**:
  - » Godziny otwarcia
  - » Plan i lokalizacja
  - » Kontakt
- Jak korzystać**:
  - » FAQ
  - » Zasady udostępniania
  - » Opłaty i należności
  - » Formularze do pobrania
  - » Biblioteka bez barier
  - » Wytoczne przed obroną doktorską
- Zbiory**:
  - » Katalogi
  - » Nowości
  - » E-zasoby
- Nauka**:
  - » Źródła informacji dla nauki
  - » Publikowanie - wybrane aspekty
  - » Otwarty dostęp (Open Access)
  - » Ocena dorobku publikacyjnego
  - » Naukowiec w sieci
  - » Własność intelektualna

At the bottom of the page, there is a banner for the **Międzynarodowy Tydzień Otwartego Dostępu** (International Open Access Week) with the theme **BUDOWANIE RZETELNYCH PODSTAW OTWARTEJ NAUKI** (Building reliable foundations of open science), running from 22-28 października 2018 r. The banner includes an Open Access lock icon and a network diagram.

Rozpowszechnianie informacji o OA

kurs internetowy, szkolenia, prezentacje

The screenshot shows the ELF3 website interface. The top navigation bar includes the ELF3 logo, the text 'POLSKI (PL)', and a user status indicator 'Jesteś zalogowany jako gość (Zaloguj się)'. A left sidebar menu is titled 'EDT' and contains several categories: 'Główne składowe', 'Otwarty dostęp / otwarta nauka - Open Access (OA) / Open Science', 'Open Access a prawo autorskie', 'Czasopisma Open Access', 'Repozytorium PK - instytucjonalne repozytorium, tworzone i zarządzane przez Bibliotekę PK', and 'Europejskie Dziedzictwo Techniczne (EDT) - projekt realizowany w modelu Open Access'. The main content area features a large heading: 'Otwarty dostęp (Open Access) do danych i publikacji naukowych - polityka naukowa państwa oraz działania Biblioteki PK na rzecz OA'. Below the heading is a breadcrumb trail: 'Strona główna / Kursy / • Biblioteka PK / Open Access / EDT'. A prominent orange banner with a padlock icon and the text 'BUDOWANIE RZETELNYCH PODSTAW OTWARTEJ NAUKI' is displayed, with 'otwarty kurs online' written below it. The bottom left of the main area shows the EDT logo and the text 'EUROPEJSKIE DZIEDZICTWO TECHNICZNE'. On the right side, there are three sections: 'AKTYWNOŚCI' with links for 'Fora dyskusyjne' and 'Zasoby'; 'SZUKAJ W FORACH' with a search input field and a 'Wykonaj' button; and 'NAJNOWSZE WIADOMOŚCI'.

Współpraca z wydawnictwem PK i redakcjami czasopism wydawanych na PK

The screenshot shows the website for 'Technical Transactions' (Czasopismo Techniczne). The title is prominently displayed in a word cloud style. Below the title, there is a navigation menu with links: STRONA GŁÓWNA CZASOPISMA, KONTAKT, DLA AUTORÓW, LISTA CZASOPISM, and REGULAMIN. The main content area is titled 'Misja i cele czasopisma' and contains the following text: 'Czasopismo Techniczne jest wydawnictwem naukowym o zasięgu międzynarodowym, które publikuje wyniki badań pracowników instytucji naukowych. Wzrastająca liczba autorów z zagraniczną afiliacją świadczy o jakości i wysokim poziomie merytorycznym Czasopisma. Wszystkie artykuły publikowane są w otwartym dostępie.'

Wersją pierwotną Czasopisma Technicznego jest wersja on-line udostępniana w Repozytorium Politechniki Krakowskiej

Realizowane projekty – Europejskie Dziedzictwo Techniczne

Europejskie **Dziedzictwo Techniczne** - upowszechnianie historycznych i współczesnych publikacji z zakresu nauk technicznych w innowacyjnym środowisku informatycznym.

- Celem projektu jest cyfrowe udostępnienie historycznych i współczesnych publikacji z zakresu nauk technicznych w innowacyjnym środowisku. **Otwarte i upowszechnione** zostaną zarówno metadane zasobów cyfrowych jak i dane źródłowe, czyli **pełne teksty** publikacji.
- Udostępniona zostanie wszystkim zainteresowanym powstała w ramach projektu **otwarta aplikacja internetowa Redo** z innowacyjnymi usługami.

Realizowane projekty – SUW, KOHA, BazTech

- **SUW** Zintegrowany System Wymiany Wiedzy i Udostępniania Akademickich Publikacji z Zakresu Nauk Technicznych
  - **otwarty dostęp** w Internecie do publikacji zamieszczonych w **repozytorium cyfrowym** na wolnych licencjach
- Przystosowanie i implementacja otwartego systemu bibliotecznego **KOHA** w krakowskich instytucjach bibliecznych
  - przetłumaczono na język polski oraz dostosowano do warunków i potrzeb polskich bibliotek **otwarty system biblieczny Koha**
  - wdrożono system Koha w Bibliotekach Politechniki Krakowskiej i Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie
- Baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych **BazTech**
  - od 2006 Politechnika Krakowska koordynuje prace Konsorcjum BazTech
  - jednym z celów tworzenia bazy jest m.in.: wspieranie ruchu **otwartej nauki** poprzez udostępnianie **pełnych tekstów** publikacji rejestrowanych w bazie, które udostępniane są w internecie **bez ograniczeń - w modelu otwartym**

Organizacja konferencji

- Otwarte Zasoby Wiedzy - nowe zadania uczelni i bibliotek w rozwoju komunikacji naukowej - 2011
- Koha - narzędzie open source do obsługi biblioteki naukowej - 2014
- Otwieranie nauki – praktyka i perspektywy - 2016
- Europejskie dziedzictwo w cyfrowych kolekcjach - Kraków 26 marca 2019

Przytoczone działania uprawniają Bibliotekę PK, do zaproponowania społeczności akademickiej PK uchwalenia własnej instytucjonalnej polityki otwartego dostępu, która określałaby zasady publikowania wyników badań w modelu open access - głównie dotyczyłoby to artykułów w recenzowanych czasopismach, ale także np. recenzowanych materiałów konferencyjnych.

W celu pełnej realizacji rekomendacji zawartych w *Kierunkach rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce*, na Politechnice Krakowskiej planowane jest:

- **Opracowanie i przyjęcie własnej instytucjonalnej polityki w zakresie otwartego dostępu (OD)**
- **Wyznaczenie przez władze uczelni pełnomocnika ds. OD.**

Przyjęcie polityki otwartego dostępu na Politechnice Krakowskiej jest jednym z elementów realizowanego w Bibliotece PK projektu EDT

*W ramach prac nad koncepcją udostępniania zasobów,
opracowana i wdrożona zostanie polityka otwartego dostępu
tzw. otwarty mandat na Politechnice Krakowskiej
– prawne zobowiązanie do zapewnienia otwartego dostępu do utworów*

cytat ze Studium Wykonalności projektu EDT

Instytucjonalna Polityka Otwartego Dostępu

The screenshot shows the website of the Krakow University Library (BPK). The header includes the BPK logo, the name 'Biblioteka Politechniki Krakowskiej', the date 'wtorek 06.11.2018', and social media icons. A search bar is visible with a dropdown menu showing options like 'Multiwyszukiwarka', 'Katalog', 'Repozytorium PK', and 'Publikacje Pracowników PK'. Below the search bar are navigation tabs: 'O bibliotece', 'Oferta BPK', 'Biblioteki instytucyjne', and 'Platforma SUW'. The main content area is titled 'Instytucjonalna Polityka Otwartego Dostępu' and includes a breadcrumb trail: 'Start / Nauka / Otwarty dostęp (Open Access) / Instytucjonalna Polityka Otwartego Dostępu'. A sidebar on the left lists navigation options under 'Nauka', such as 'Źródła informacji dla nauki', 'Publikowanie - wybrane aspekty', and 'Otwarty dostęp (Open Access)'. The main text area features a banner for 'Instytucjonalna Polityka Otwartego Dostępu' with the date 'Międzynarodowy Tydzień Otwartej Nauki, 22-28.10.2018'. Below the banner, the text explains the concept of Open Access and mentions the European Commission's communication in 2012 and the Polish Ministry of Science's actions in 2014 and 2015.

Formalne działania w celu wdrażanie polityki otwartego dostępu

Wykorzystanie usługi doradztwa prawnego realizowanego w ramach EDT

Analiza prawna dokumentów Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki **pod kątem przyszłego zastosowania do udostępnienia zasobów będących przedmiotem projektu (zeskanowanie oraz zdeponowanie publikacji przez pracowników PK) oraz opracowania Polityki Otwartego Dostępu na PK).**

1. Regulamin zarządzania prawami autorskimi, prawami pokrewnymi, prawami własności przemysłowej oraz zasady komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki.
2. Zarządzenie nr 18 Rektora Politechniki Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki z dnia 23 maja 2012 roku znak. R.0201-26/12 w sprawie zasad gromadzenia, opracowania i udostępniania rozpraw doktorskich broniących na Politechnice Krakowskiej.
3. Regulamin Repozytorium PK.
4. Umowa licencyjna niewyłączna na korzystanie z autorskich praw majątkowych.

Polityka otwartego dostępu Politechniki Krakowskiej

Zlecenie Nr .....

Opracowanie projektu dokumentu pt.: *Polityka otwartego dostępu Politechniki Krakowskiej* przy uwzględnieniu:

- 1) rodzajów otwartego dostępu, jakie mogą być ujmowane w politykach otwartości,
- 2) relacji pomiędzy polityką otwartości a prawami autorskimi,
- 3) relacji pomiędzy praktyką wydawniczą a kształtem polityki otwartości,
- 4) miejsca polityki otwartości w wewnętrznych regulacjach prawnych uczelni*

wraz z projektem uzupełniających zapisów do dokumentów obecnie funkcjonujących na PK.

*Otwarty dostęp w instytucjach naukowych pod redakcją Jakuba Szprota Wydawnictwa ICM, Warszawa 2015, s 29
<http://pon.edu.pl/index.php/nasze-publicacje?pubid=17>

Polityka otwartego dostępu Politechniki Krakowskiej

Propozycja

Uchwała Senatu Politechniki Krakowskiej
z ..... 2019 r.
w sprawie wprowadzenia
Instytucjonalnej Polityki Otwartości
na Politechnice Krakowskiej im. Tadeusza Kościuszki

Zapraszamy do śledzenia postępów prac w zakresie OA na stronie projektu oraz odwiedzenia bloga projektu EDT

<https://edt2016blog.wordpress.com/>

upowszechnianie historycznych i współczesnych publikacji z zakresu nauk technicznych w innowacyjnym środowisku informatycznym

SZCZEGÓŁY · KONTAKT

Niecodzienna wkładka

Archiwum

Wybierz miesiąc

12/10/2018 · Dodaj komentarz

Dziękujemy za uwagę

Dorota Buzdygan buzdygan@biblos.pk.edu.pl

Dorota Lipińska lipinska@biblos.pk.edu.pl

Maria Pietrukowicz pietrukowicz@biblos.pk.edu.pl

